

Sygn. akt III KK 205/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 czerwca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon (przewodniczący)

SSN Jarosław Matras

SSN Barbara Skoczowska (sprawozdawca)

Protokolant Marta Brylińska

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Roberta Tarsalewskiego,
w sprawie **M. W.**

oskarżonego o popełnienie czynu z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 11 czerwca 2019 r.,

kasacji, wniesionych na niekorzyść przez prokuratora oraz Naczelnika [...] Urzędu
Celno - Skarbowego w O.

od wyroku Sądu Okręgowego w E.

z dnia 11 stycznia 2018 r., sygn. akt VI Ka [...],

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w E.

z dnia 24 sierpnia 2017 r., sygn. akt II K [...],

**uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi
Okręgowemu w E. do ponownego rozpoznania w postępowaniu
odwoławczym.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w E., wyrokiem z dnia 24 sierpnia 2017 r., sygn. akt II K [...], uznał M. W. za winnego, tego że:

„w okresie od 19 lutego 2015 r. do 25 sierpnia 2015 r. w E. w sklepie Monopolowym [...] przy ul. [...] będąc osobą odpowiedzialną jako prezes firm T. [...] Sp. z o.o. z/s w W. oraz H. [...] Sp. z o.o. z/s w O., urządzał gry na automatach w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych w postaci urządzeń w łącznej ilości 3 sztuk, opisanych szczegółowo w wyroku, będących w dyspozycji firmy T. [...] Sp. z o.o. z/s w W., wbrew przepisom art. 3, art. 4, art. 6 ust. 1, art. 23 oraz art. 23a ust. 1 ustawy, w szczególności bez wymaganej koncesji”,

tj. popełnienia występku z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s. i za ten czyn na podstawie art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 23 § 1 i 3 k.k.s. wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 100 zł. Na podstawie art. 30 § 5 k.k.s. Sąd orzekł na rzecz Skarbu Państwa przepadek dowodów rzeczowych w postaci automatów do gier oraz w postaci środków pieniężnych znajdujących się na koncie sum depozytowych Izby Celnej w O.. Wyrokiem tym uznano za winnych popełnienia czynu z art. 107 § 1 k.k.s. jeszcze dwóch innych oskarżonych.

Apelacje od tego orzeczenia wnieśli oskarżony M. W. oraz pełnomocnik interwenienta ubocznego T. [...] Sp. z o.o., wskazując między innymi na wystąpienie w sprawie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt. 8 k.p.k.

Sąd Okręgowy w E. wyrokiem z dnia 11 stycznia 2018 r., sygn. akt VI Ka [...], zmienił zaskarżony wyrok wobec M. W. w ten sposób, że uchylił zaskarżony wyrok i umorzył postępowanie karne w zakresie czynu M. W.. W pozostałym zakresie, co do pozostałych dwóch oskarżonych, wyrok Sądu I instancji utrzymał w mocy.

Kasacje od wyroku Sądu odwoławczego wnieśli Naczelnik [...] Urzędu Celno - Skarbowego w O. oraz prokurator Prokuratury Rejonowej w E. zaskarżając go w całości na niekorzyść M. W..

Prokurator temu orzeczeniu zarzucił:

1. „rażące naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. polegające na błędnym przyjęciu, iż zaistniała ujemna przesłanka procesowa w postaci powagi rzeczy osądzonej, gdyż oskarżony M. W. został wcześniej prawomocnie skazany za czyn, będący elementem czynu ciągłego przypisanego mu prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 16 grudnia 2016 r., sygn. akt II K [...], Sądu Rejonowego w N. z dnia 06 lutego 2017 r., sygn. akt II K [...], Sądu Rejonowego w K. z dnia 03 kwietnia 2017 r., sygn. akt II K [...], Sądu Rejonowego w X. z dnia 18 września 2017 r., sygn. akt II K [...] i Sądu Rejonowego w B. z dnia 28 marca 2017 r., sygn. akt II K [...] w sytuacji, gdy oskarżony nie został prawomocnie skazany w warunkach określonych w art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 107 § 1 k.k.s., a tym samym nie było przeszkody prawnej do orzekania w przedmiocie odpowiedzialności karnej skarbowej oskarżonego, za czyny zarzucane mu w akcie oskarżenia;
2. rażące naruszenie przepisów prawa materialnego, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 107 § 1 k.k.s., polegające na uznaniu, iż art. 6 § 2 k.k.s. obejmuje swą treścią normatywną i znajduje zastosowanie do przestępstw trwałych - wieloczynowych, do których należą czyny zabronione spenalizowane w art. 107 § 1 k.k.s.”.

Podnosząc te zarzuty skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Okręgowego w E. z dnia 11 stycznia 2018 roku, sygn. akt VI Ka [...], wobec M. W. i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania.

Naczelnik [...] Urzędu Celno – Skarbowego w O. w kasacji wyrokowi Sądu odwoławczego zarzucił:

1. „rażące naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s. polegające na błędnym przyjęciu, iż zaistniała ujemna przesłanka procesowa w postaci powagi rzeczy osądzonej, gdyż oskarżony M. W. został wcześniej prawomocnie skazany za czyn, będący elementem czynu ciągłego przypisanego mu prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w B. z dnia 16 grudnia 2016 r., sygn. akt II K [...], prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w N. z dnia 6 lutego 2017 r., sygn. akt II K [...], prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego

w K. z dnia 3 kwietnia 2017 r., sygn. akt II K [...], prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w X. z dnia 18 września 2017 r., sygn. akt II K [...], prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Y. z dnia 28 marca 2017 r., sygn. akt II K [...], w sytuacji, gdy oskarżony nie został prawomocnie skazany w warunkach określonych w art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 107 § 1 k.k.s., a tym samym nie było prawnej przeszkody do orzekania w przedmiocie odpowiedzialności karnej skarbowej oskarżonego, za czyny zarzucane mu w akcie oskarżenia,

2. rażące naruszenie przepisów prawa materialnego, które miało istotny wpływ na treść wyroku, a mianowicie art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 107 § 1 k.k.s. polegające na uznaniu, iż art. 6 § 2 k.k.s. obejmuje swą treścią normatywną i znajduje zastosowanie do przestępstw trwałych - wieloczynowych, do których należą czyny zabronione spenalizowane w art. 107 § 1 k.k.s.,
3. rażące naruszenie prawa procesowego, mające istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 632 pkt 2 i art. 634 k.p.k. w związku z art. 113 § 1 k.k.s. polegające na błędnym przyjęciu, iż zaistniała podstawa do uchylenia wyroku Sądu pierwszej instancji w pkt VI - odnośnie kosztów i opłat (kosztów procesu) dotyczących M. W.; w sytuacji, gdy oskarżony M. W. nie został prawomocnie skazany w warunkach określonych w art. 6 § 2 k.k.s. w zw. z art. 107 § 1 k.k.s., a tym samym nie było prawnej przeszkody do orzekania w przedmiocie odpowiedzialności karnej skarbowej oskarżonego, za czyny zarzucane mu w akcie oskarżenia i skutkiem czego nie było podstaw do umorzenia postępowania w oparciu o art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s.”.

Mając powyższe zarzuty na uwadze, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku odnośnie M. W. i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w E. w tym zakresie, do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacje są zasadne.

Orzekający w tej sprawie Sąd Okręgowy w E. z naruszeniem art. 439 § 1 pkt. 8 k.p.k. uchylił zaskarżony wyrok Sądu I instancji uznający M. W. za winnego popełnienia czynu z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 9 § 3 k.k.s. i na podstawie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umorzył postępowanie z uwagi na wystąpienie bezwzględnej

przyczyny odwoławczej w postaci powagi rzeczy osądzonej. Sąd odwoławczy uznał, że stan ten wytworzył się w sytuacji, gdy czyn zarzucany oskarżonemu w niniejszym postępowaniu mieścił się chronologicznie w dacie popełnienia czynów ciągłych kwalifikowanych z art. 107 § 1 k.k.s. w zw. z art. 6 § 2 k.k.s., za które M. W. został skazany prawomocnymi wyrokami Sądu Rejonowego w B. z dnia 16 grudnia 2016 r., sygn. akt II K [...], Sądu Rejonowego w N. z dnia 6 lutego 2017 r., sygn. akt II K [...], Sądu Rejonowego w K. z dnia 3 kwietnia 2017 r., sygn. akt II K [...], Sądu Rejonowego w X. z dnia 18 września 2017 r., sygn. akt II K [...] i Sądu Rejonowego w Y. z dnia 28 marca 2017 r., sygn. akt II K [...] i charakteryzował się identycznym sposobem działania sprawcy przy wykorzystaniu takiej samej sposobności w rozumieniu art. 6 § 2 k.k.s. Na tej podstawie Sąd doszedł do przekonania, że czyn będący przedmiotem tej sprawy, stanowił od strony normatywnej element osądzanego już czynu ciągłego.

Należy zauważyć, że wprawdzie w obu kasacjach podniesiono zarzut naruszenia art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k., ale ich uzasadnienia w istocie określają jako uchybienie Sądu odwoławczego (art. 526 § 1 k.p.k.) wyłącznie przyjęcie jako prawidłowej konstrukcji tożsamości obecnie przypisanego w wyroku Sądu I instancji czynu z art. 107 § 1 k.k.s. z przestępstwami skarbowymi określonymi w formule czynów ciągłych z art. 6 § 2 k.k.s. w wyżej przytoczonych wyrokach. O zasadności obu kasacji zadecydowało więc skuteczne zakwestionowanie poglądu prawnego Sądu odwoławczego, który doprowadził do uchylenia wyroku I instancji i umorzenia postępowania, tak jak to wcześniej wskazano.

Odnosząc się natomiast do zarzutów podnoszonych w obu kasacjach związanych bezpośrednio z tym zagadnieniem podkreślić należy, że Sąd Najwyższy, w niniejszym składzie, w pełni podziela stanowisko wyrażone przez skarżących, jak też akceptuje szerokie rozważania prawne związane z granicami tożsamości czynu oraz pogląd wyrażony w wyroku z 19 września 2018 r., V KK 415/18, a utrwalony późniejszymi judykatami. W wyroku tym Sąd Najwyższy stwierdził, że „skoro urządzenie gry hazardowej w postaci gry na automatach (art. 1 ust. 2 w zw. z art. 2 ust. 3 i 5 u.g.h.) wymaga uzyskania koncesji na kasyno gry (art. 6 ust. 1 u.g.h.), a koncesja taka udzielana jest w odniesieniu do jednego kasyna, prowadzonego w ściśle określonym (geograficznie) miejscu (art. 41 ust. 1,

art. 42 pkt 3 i art. 35 pkt 5 u.g.h.), to zachowanie osoby, która, nie posiadając koncesji na prowadzenie kasyna, podejmuje działanie w postaci urządzania gry na automatach w różnych miejscach (miejscowościach, lokalach), stanowi każdorazowo - od strony prawnokarnej - inny czyn, podjęty z zamiarem naruszenia tych przepisów w każdym z tych miejsc. Uprzednie prawomocne skazanie za przestępstwo z art. 107 § 1 k.k.s., popełnione w innym miejscu, w warunkach czynu ciągłego (art. 6 § 2 k.k.s.), w którym czas jego popełnienia obejmuje czasokres popełnienia czynu z art. 107 § 1 k.k.s., co do którego toczy się jeszcze postępowanie karno-skarbowe, nie stanowi w tym późniejszym procesie przeszkody procesowej w postaci powagi rzeczy osądzonej, albowiem nie jest spełniony warunek tożsamości czynów” (OSNKW 2018, z. 10, poz. 71 oraz wyroki SN: z dnia 15 listopada 2018 r., V KK 278/18, LEX nr 2591510; z dnia 5 grudnia 2018 r., V KK 399/18, LEX nr 2591591).

Z tych względów, wobec rażącego naruszenia przepisu art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. w zw. z art. 113 § 1 k.k.s., która to obraza miała oczywisty wpływ na treść wyroku, konieczne stało się uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi odwoławczemu, który rozpoznając apelację weźmie pod uwagę powyżej wyrażony pogląd prawny.

Mając to na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji wyroku.

[aw]